



2022

Suicidhandlingsplan barn och unga Vård- och omsorgsnämnden, Nykvarns kommun





Innehållsförteckning

Inledning.....	2
Bakgrund	2
Syfte och mål med handlingsplanen.....	3
Prioriterade områden och åtgärdsförslag.....	3
Prioriterade områden och åtgärdsförslag	4
Bilaga 1: Risk- och skyddsfaktorer suicid hos barn och unga	5
Bilaga 2: Riskbedömning när barn och unga uttalar suicid.....	6
Bilaga 3: Vårdkontakter barn och unga psykisk ohälsa utifrån lokal BUS-samverkan	7
Bilaga 3: Vårdkontakter barn och unga psykisk ohälsa utifrån lokal BUS-samverkan	8
Bilaga 4: Stöd och hjälp via Nykvarns kommuns hemsida barn och unga psykisk ohälsa.....	9
Bilaga 4: Stöd och hjälp via Nykvarns kommuns hemsida barn och unga psykisk ohälsa...	10
Bilaga 4: Stöd och hjälp via Nykvarns kommuns hemsida barn och unga psykisk ohälsa...	11



Inledning

Vård- och omsorgsnämndens socialtjänst i Nykvarns kommun arbetar fokuserat på att öka tillgängligheten till stöd och behandling av god kvalitet och att främja hälsa och förebygga och motverka psykisk ohälsa och suicid för personer i alla åldrar. Insatserna ska bidra till ökad jämlikhet i hälsa, jämställdhet mellan kvinnor och män och att stärka barnrättsperspektivet i enlighet med FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen). Vård- och Omsorgsnämnden har antagit en handlingsplan år 2020 för att förebygga självmord/suicid hos Nykvarns kommuns invånare i alla åldrar. Föreliggande handlingsplan avser till att specifikt gälla för målgruppen barn och unga mellan 0 - 20 år. Handlingsplanen riktar sig till Vård- och omsorgskontoret, enheten för Barn och Familj, både inom myndighetsutövande verksamhet och den öppna som innefattar råd och stöd och behandling.

Bakgrund

I Suicide Zeros rapport från 2020 om psykisk ohälsa och suicid bland barn och unga framkommer en oroväckande utveckling gällande antalet självmord bland barn och unga. Under hela 2000-talet så har antalet självmord bland barn och unga upp till 24 år ökat med nästan 1 % per år. Varje år vårdas (inom slutenvård och öppen specialistvård) fler än 5 000 barn och unga upp till 24 år för självmordsförsök i Sverige. Ungefär 160 av dessa dör varje år i självmord. Trots Sveriges nollvision så har 1 612 personer upp till 24 år – 3 i veckan – dött i självmord de senaste 10 åren. Det gör självmord till den vanligaste dödsorsaken bland flickor i åldrarna 15–19 år och den näst vanligaste bland pojkar i samma ålder. När det gäller den psykiska hälsan som helhet är kunskapsläget och forskningen otillräcklig för att säkert utläsa hur utvecklingen ser ut. Den av unga själva i undersökningar rapporterade hälsan, stressnivån och trivseln i tillvaron visar på en oroväckande trend, med fler barn och unga som uppger att de mår dåligt. En oroande utveckling är också att antalet barn och unga som fick en depressions- eller ångestdiagnos och som förskrivits psykofarmaka ökat kraftigt sedan 2008. I Folkhälsomyndighetens senaste undersökning om skolbarns hälsovanor hade 11-åriga flickor och pojkar de högsta rapporterade nivåerna av psykosomatiska besvär sedan undersökningarna började 1985/86. Samtidigt har de psykosomatiska besvären ökat även bland 13–15-åringar, vilka nu ligger på nivåer som är dubbelt så höga som på mitten av 1980-talet.



Syfte och mål med handlingsplanen

Syftet med en suicidhandlingsplan som avser målgruppen barn och unga 0 – 20 år är att i ett tidigt skede kunna identifiera de som är i riskzon för att utveckla psykisk ohälsa och suicidtankar. Syftet är även att kunna göra en rättssäker bedömning och hänvisa unga med suicidtankar till rätt enhet utifrån ett gott bemötande och våga fråga material. Målet är att genom ökad kunskap och samhandling med andra enheter i kommunen och aktörer inom Region Stockholm på en förebyggande nivå kunna minska antalet suicid och suicid nära försök hos målgruppen barn och unga 0 – 20 år i Nykvarns kommun.

Ett viktigt förebyggande arbete är att lotsa ungdomar att hitta rätt stöd och hjälp för sin psykiska ohälsa.

Nedanstående prioriterade områden och åtgärdsförslag bör implementeras under år 2023 - 2024.

Prioriterade områden och åtgärdsförslag

Ökad kunskap hos medarbetare och chefer inom Barn- och Familjeenheten om risk- och skyddsfaktorer gällande suicid och psykisk ohälsa hos barn och unga.

Detta syftar till att en rättssäker bedömning ska kunna göras och vilka instanser som behöver kopplas in för att förhindra självmord.

Att samtliga medarbetare och chefer inom Barn- och Familjeenheten ska våga fråga om suicidtankar.

Syftet med en ”checklista med frågor” ska ställas till alla barn och unga som kommer i kontakt med barn- och familjeenheten i Nykvarn som uttrycker psykisk ohälsa för att kunna förebygga framtida suicidförsök/suicidhandlingar.

En lathund för samtliga vårdkontakter som finns för barn och unga 0 - 20 år i Nykvarns kommun.

Samtliga medarbetare och chefer ska kunna hänvisa barn och unga och deras vårdnadshavare till rätt enhet när behov uppstår.

Se över att aktuell information finns på Nykvarns kommuns hemsida om vilka stödinsatser som finns för barn och unga med suicidtankar.



Syftet är att information ska finnas lättillgänglig för Nykvarns kommuns barn och unga när behov uppstår.

Öka användningen av samordnade individuella planer (SIP) för barn och unga som befinner sig i förhöjd risk för att utföra suicidhandlingar.

Syftet är att barn och unga ska kunna få rätt hjälp och stöd av de enheter som besitter bäst kunskap kring psykisk ohälsa och suicid samt att samordning behövs för att barn och unga ska kunna få ett helhetsstöd utifrån sina behov.

Upparbeta en struktur för samverkan kring det suicidpreventiva arbetet med aktörer inom Region Stockholm, till exempel Nykvarns vårdcentral som är första linjens psykiatri för barn och unga.

Suicidrisk bedömning ska alltid utföras av läkare och behandlingspersonal inom Region Stockholm.

Inventera befintliga samverkansforum där samverkan kring det suicidpreventiva arbetet kan utvecklas, exempelvis inom BUS-samverkan och i samarbete med skolornas elevhälsa och Fritidsfabriken och BUP.

Syftet med detta är att tillsammans med övriga enheter i kommunen och regionen på ett tidigt stadiet genom samhandling kan fånga upp psykisk ohälsa hos barn och unga och förebygga suicidhandlingar.

Se över och initiera utveckling av tidiga samordnade insatser för barn i små åldrar (0–6 år) samt fortsatt utveckling av föräldraskapsstödet till tonårsföräldrar.

Syftet med tidiga insatser med tvärprofessionella team inom både kommunal och Regional verksamhet är att kunna ge ett helhetsstöd för att tidigt fånga upp föräldrar med barn 0–6 år genom till exempel en familjecentral. Förebyggande psykisk ohälsa genererar i längden bättre välmående för barn och unga senare under uppväxten. Föräldrar i Nykvarns kommun ska erbjudas stöd under hela barnets uppväxt.



Bilaga 1: Riskfaktorer suicid hos barn och unga

Tidigare suicidförsök

Närstående som begått suicid eller försökt ta sitt liv

Förluster

Hopplöshetskänslor

Social isolering

Drog- eller alkoholmissbruk

Kriminalitet

Befinna sig i en kulturell kontext där man betraktas som avvikande: till exempel hbtq-personers utsatthet för heteronormen.

Psykisk sjukdom, specifikt: depression, bipolär sjukdom, ångestsyndrom och psykos.

Utsatthet för trauma: till exempel katastrof, våld och övergrepp.

Minskad trivsel i skolan: till exempel utsatt för mobbing.

Ungas bild på sig själva: en negativ självbild, unga jämför sig med andra på nätet.

Skyddsfaktorer suicid hos barn och unga

Copingstrategier: förmågan att hantera svåra situationer

Hälsosamma levnadsvanor: såsom regelbunden motion, allsidig kost och god sömn.

Goda relationer: stödjande sociala nätverk och tryggt anknytningsmönster till viktiga personer.

Meningsfullhet: känslan av att ha ett meningsfullt liv och ett sammanhang.

Att söka hjälp: att aktivt söka professionell hjälp/tidigare positiva erfarenheter av vården.

Daglig miljö: att ha en god skol- eller arbetsmiljö



Bilaga 2: Riskbedömning när barn och unga uttalar suicidtankar

De flesta suicid sker efter en process av gradvis stegrad suicidbenägenhet, vilken kan uttryckas i form av en stege ”självordsstegen”:

Dödstankar ► Dödsönskan ► Självmordstankar ► Självmordsplaner ► Genomfört självmord.

Uttryck din oro för personen, be om lov att ställa olika frågor och våga ställa de svåra frågorna.

För att bedöma var i suicidprocessen en person befinner sig måste öppna och tydliga frågor ställas:

1. Har du tänkt att det vore bättre att du vore död?
2. Har du övervägt att ta ditt liv eller att skada dig själv?
3. Har du funderat över hur du skulle göra för att ta livet av dig/skada dig själv?
4. Har du någon gång varit nära att ta ditt liv eller gjort självmordsförsök? Vilken metod använde du?
5. Har du gjort aktiva förberedelser för att ta ditt liv/skada dig?

Om bedömning görs att läget inte är akut:

Informera och erbjud SIP (Samordnad individuell planering). Vid en redan etablerad kontakt med BUP eller första linjens psykiatri bör kontakt tas där först.

Om bedömning görs att läget är akut:

Då ställs inga krav på samtycke eller sekretess i kontakt med akut sjukvård och blåljusaktörer, när det gäller uppgifter som behövs lämnas för att rädda liv. Då gäller rätten att rädda liv, ”Nöd-rätt”, enligt Brb 24 kap 4 §.



Bilaga 3: Vårdkontakter barn och unga psykisk ohälsa utifrån lokal BUS-samverkan

Nykvarns VC -Första linjens psykiatri

Från och med 1:a december 2021 får vårdcentraler i uppdrag att tillhandahålla denna typ av vård. Utifrån att Nykvarns vårdcentral inte har något eget team som arbetar med uppdraget remitterar de till Capio VC Wasa.

Telefon: 08-409 157 00. Adress: Centrumvägen 2, Nykvarn.

Capio VC Wasa från 6 år - Första linjen psykiatri. Remisskrav

Hjälper barn och ungdom mellan med mild och måttlig psykisk ohälsa. Även du som förälder kan vända dig hit vid för råd och stöd i ditt föräldraskap, eller om ditt barn besväras av till exempel sömnbesvär, nedstämdhet, oro eller ilska. Det finns legitimerad psykolog med barnerfarenhet som kan ge råd, stöd och behandling samt vägleder vidare till ytterligare hjälp om det behövs.

Telefon: 08-550 288 00 Adress: Prästgårdsvägen 4, Södertälje

Barn- och elevhälsan

Det är enbart Barn- och elevhälsan som kan remittera till BUP för neuropsykiatrisk utredning vid misstanke om autism.

BUMM 0–18 år, Barn- och ungdomsmedicinska mottagningen 0-18 år. Remisskrav

Tilläggsuppdrag - psykologinsatser och föräldrastöd till barn och ungdomar (6–17 år) som har en pågående kontakt på mottagningen. Tar emot remisser för neuropsykiatrisk utredning dock ej för barn födda 2013 eller senare.

Telefon: 08-123 252 60 Adress: Rosenborgsgatan 6–10, Södertälje



BUP 0–17 år, Barn- och ungdomspsykiatri

1 juni påbörjas överflyttning av adhd-uppdraget från BUMM till BUP. Som ett första steg, och från och med 1 juni 2022, ska samtliga remisser med adhd/add-frågeställning för barn födda 2013 eller senare ställas till BUP.

Telefon: 08- 123 524 50 (ny patient) 08-123 530 00 (pågående patient) Adress: Dalgatan 35, Södertälje.

Psykiatricentrum från 18 år

- Utredningsenheten
- Neuropsykiatriska enheten
- Affektiva- ångestenheten

Telefon: 08-123 400 000 Adress: Vegagatan 4, Södertälje

Habiliteringscenter 0–17 år

Ger råd, stöd och behandling till barn 0–17 år med varaktig funktionsnedsättning och deras anhöriga.

Telefon: 08-123 357 00 Adress: Lovisinsgatan 3, 151 73 Södertälje

Habiliteringscenter från 18 år

Ger råd, stöd och behandling till dig som är vuxen och har en varaktig funktionsnedsättning, och dina anhöriga

Telefon: 08-123 357 00 Adress: Lovisinsgatan 3, 151 73 Södertälje



Bilaga 4: Stöd och hjälp via Nykvarns kommuns hemsida: Psykisk ohälsa målgruppen barn och unga 0–20 år.

Psykisk ohälsa kan vara allt ifrån en akut kris till psykiska sjukdomar och besvär som påverkar det dagliga välbefinnandet. En kris kan utlösas efter allvarliga psykiska påfrestningar, till exempel att en nära anhörig dör, olyckshändelser, katastrofer eller något annat oförutsett.

Det är viktigt att ha någon att prata med. Försök hitta en vuxen som du har förtroende för om det är något som oroar dig eller som inte känns bra.

Välkommen att kontakta myndighets mottagningstelefon barn och familjeenheten

Telefontider: måndag kl.8:30-17:30, tisdag – torsdag kl.8:30 – 16.30 fredag kl.8:30- 14:30

Telefon: 08-550 010 69 Adress: Centrum 24 A, 155 80 Nykvarn.

Ta kontakt med vården

Om ert barn/ungdom uppvisar tecken på att må psykiskt dåligt ska ni i första vända er till den vårdcentral där ni är listade. Via vårdcentralen kan ni komma i kontakt med det som kallas första linjens psykiatri, dvs. särskilda team för psykisk ohälsa som riktar sig till barn och unga.

Barn- och ungdomspsykiatri (BUP) tar emot barn och unga under 18 år med allvarigare psykiska besvär, till exempel de som är deprimerade, har mycket ångest eller skadar sig själva. BUP En väg in är en gemensam ingång dit du som patient eller vårdnadshavare kan vända dig för en första kontakt.

Du når BUP En väg in på telefonnummer 08-123 524 50. BUP har öppet helgfri vardag kl 8.00–16.00.

Psykologstöd genom barn- och ungdomsmedicinska mottagningen

Från och med 1 juni 2022 börjar Barn och ungdomsmedicinska mottagningen (BUMM) ett nytt uppdrag där BUMM erbjuder psykologinsatser och föräldrastöd till barn och ungdomar (6-17 år) som har en pågående kontakt med mottagningen. Fråga den vårdpersonal ni träffar på BUMM om hur ni kan bokas in på besök.



Akut hjälp

Om det gäller svårare psykiska besvär eller är en akut situation ska ni kontakta BUP En väg in eller BUP Akutenhet.

Du når BUP En väg in på telefonnummer 08-123 524 50. BUP har öppet helgfri vardag kl 8.00–16.00.

Ring BUP Akutenhet 08-123 669 00 kvällar och nätter klockan 16.00–08.00 och på helger. Vi har öppet dygnet runt. Adress: Sachsgatan 10, Södermalm.

Andra som kan stötta barn och unga

Nyckeln

Nyckeln erbjuder stöd till barn och ungdomar samt deras familjer. Nyckeln består av ett team av familjebehandlare och hos dem kan hela familjen få stöd på olika sätt. De erbjuder både stöd i form av gruppverksamhet och även enskilda samtal.

Vi har en råd- och stödtelefon dit du kan ringa för att få stöd, boka tid eller fråga om våra utbildningar. Du kan också mejla oss.

Telefontid: Du når oss varje vardag kl 09.00 - 10.00. Telefonnummer: 08-523 02 24

Mejladress: nyckeln@sodertälje.se. Vårt kontor ligger på Holmfastvägen 31 i Södertälje.

Södertäljes ungdomsmottagning

På Ungdomsmottagningen kan ungdomar från 12 år och uppåt få råd kring kroppen, sexualitet och preventivmedel. Här kan ungdomar också få stöd om de behöver någon att prata med.

Telefontid: varje vardag kl.10:30 – 11:30. Telefonnummer: 08- 123 407 60

Adress: Lovisinsgatan 3, Hiss A, plan 2, Södertälje. Drop in tider: måndagar kl.17.30-18.30, onsdagar kl.13-14 och torsdagar 15-16:30.

Elevhälsan

Barn- och elevhälsan riktar sig till alla barn och elever i kommunen och ska arbeta förebyggande och hälsofrämjande. I barn- och elevhälsan ingår skolkurator, skolpsykolog, specialpedagog, skolsköterska, skolläkare, rektor samt förskolechef. Barn- och elevhälsan samarbetar med skolornas elevvårdsteam.

Du når Elevhälsan genom kommunens växel, tel. [08-555 010 00](tel:08-555 010 00).



Mind

Suicidslinjen: Alla dagar 06-24, tel. 90101 och chatt. Föräldratelefonen: Vardagar klockan 10-15, tel. 020-85 20 00

Barnens rätt i samhället (BRIS)

Barnens telefon: Alla dagar 10-22 (stängd onsdagar klockan 13-16) tel. 116 111 - Vuxnas telefon - om barn: måndag och torsdag klockan 13-16, tisdag, onsdag och fredag klockan 9-12. Tel 077-150 50 50

Rädda Barnens stödlinje för ensamkommande flyktingbarn

Volontärerna talar svenska, dari, arabiska och engelska Telefon: 0200-77 88 20, alla dagar kl. 15-18. Jourhavande präst Telefonstöd, via 112: Alla dagar, klockan 21-06 Chattstöd: måndag-torsdag, klockan 20-24.

Jourhavande Kompis (Röda Korsets ungdomsförbund) Barn och unga upp till 25 år.

Chatta vardagar klockan 18-22 och helger klockan 14-18

SPES Riksförbundet för suicidprevention och efterlevandes stöd

Telefonjour alla dagar kl. 19-22, Tel 020-18 18 00. <http://spes.se>

NYKVARNS KOMMUN

Besöksadress: Centrumvägen 24 A

Postadress: 155 80 Nykvarn

Telefon: 08-555 010 00

Fax: 08-555 014 99

www.nykvarn.se